Бекітемін:
Мектеп директоры
«28» 08. 2023 ж.

Келісемін:
Оқу ісінің меңгерушісі
«28» 08. 2023 ж

Ә/Б-ң отырысында
қаралды
Хаттама №
«28» 08. 2023

«Жаһандық құзыреттер»
оқу курсының бағдарламасы

Сыныбы: 11

Мұғалімі: Ерниязова С.М.

Жалпы сағат саны: 34
Аптасында: 1 сағат

2023-2024 оқу жылы

Жалпы орта білім беру деңгейінің 11-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттер» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген.

2. «Жаһандық құзыреттер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, этикалық нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Курстың мақсаты: білім алушылардың кәсіпкерлік, экономика, менеджмент және маркетинг негіздері бойынша базалық білім алуы; өз таңдауы үшін жауапкершілікке дағдыландыру және кәсіпкерлік тұрғыда ойлауын, белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру; қазіргі нарықтық жағдайларда болашақ дербес қызмет үшін дағдылардың практикалық базасын құру.

4. Оқыту міндеттері:

1) білім алушыларда кәсіпкерліктің теориялық негіздерін қалыптастыру;

2) кәсіпкерлік ойлауды және өз әлеуетін іске асыру үшін мүмкіндіктерді көре білуді дамыту;

3) білім алушыларда қаржылық сауаттылықтың практикалық дағдыларын қалыптастыру;

4) бизнес-идеяларды генерациялау және оларды кәсіпкерлік қызмет деңгейіне дейін дамыту дағдысына ие болу;

5) бизнестің өмір сүруін арттыру мақсатында бәсекелестіктің өзгеретін жағдайларында бизнес-модельдеу және бейімдеу дағдыларын дамыту;

6) зерттеу жүргізу, заманауи ақпараттық технологияларды пайдалану дағдыларын қалыптастыру.

7) өзінің жетістіктері мен өзінің өмірлік ұстанымы үшін жауапкершілікті тәрбиелеу болып табылады.

5. «Жаһандық құзыреттер»оқу пәнінің ерекшеліктеріне мыналар жатады:

1) Қазақстан кәсіпкерлігінің даму тарихы, практикасы және ерекшелігі негізінде пәнді құру;

2) оқу процесін интерактивтік, зерттеу, топтық әдістемелер мен оқыту технологияларын қолдана отырып, ұйымдастыру;

3) жаппай кәсіпкерлікті дамытудың қазақстандық және әлемдік нарықтық үрдістерін ескере отырып, сұранысқа ие XXI ғасыр дағдыларын қалыптастыру (кәсіпкерлік өмір салты ретінде);

4) саналы өмірлік ұстанымды қалыптастыру және өз қызметін таңдауы үшін жауапкершілікті қабылдау мақсатында коучингтік тәсілдерді пайдалану;

5) практикалық дағдылар мен біліктерді қалыптастыруға, процесті геймификациялау арқылы бастапқы тәжірибені қалыптастыруға бағытталған тренингтік форматты пайдалану;

6) синергетикалық әсер алу мақсатында аймақаралық деңгейде курсты игеру шеңберінде ақпарат алмасу, өзара іс-қимыл жасау үшін мектептің интернет-қоғамдастығын құру;

7) электрондық кітапханалық базаның және жұмыс материалдары базасының on-line порталы, білім алушылар, әлеуетті стартаптар, жұмыс істеп тұрған бизнес пен инвесторлар арасындағы коммуникациялардың вебинарлық және қонақжай алаңы арқылы ұйымдастыру;

8) білім беру процесін автоматтандырылған модельдеу арқылы кәсіпкерлік қызметті жүргізу дағдыларын дамытатын мамандандырылған онлайн - және офлайн ойындармен қолдау;

9) клиенто-бағдарлау дағдыларын дамыту үшін дизайн-ойлау қағидаттарын пайдалану;

10) барынша тиімді практикалық және әдіснамалық сонымен қатар, басқа қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл жасауға ықпал ететін инфрақұрылым құру.

2-тарау. Оқу курсының базалық мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. Оқу курсының базалық мазмұны

6. «Жаһандық құзыреттер» оқу курсының оқу жүктемесінің көлемі 11сыныпта аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

7. Оқу курсының мазмұны білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген екі бөлімнен тұрады.

1-Юнит. Кәсіпкерлік және бизнес негіздері

2-Юнит Қаржылық сауаттылық

Бірінші юнит төрт бөлімнен тұрады:

1.1 Кәсіпкерлік негіздері

1.1.1 Кәсіпкерлікке кіріспе.

1.1.2 Нарықтың жұмыс істеу тетіктері.

1.1.3 Нарықтық тепе-теңдік.

1.1.4 Табысты кәсіпкердің дағдылары.

1.1.5 Бизнестегі заманауи технологиялар.

1.2 Қазіргі жағдайдағы кәсіпкерлік

1.2.1 Бизнес неден басталады?

1.2.2 Стартап мәдениеті.

1. 2.3Бизнес-періштелер мен инвесторлар. Ұқсастықтар мен айырмашылықтар.

1.2.4 Бизнес-инкубаторлар.

1.2.5 Қазіргі жағдайда бәсекелестікті дамыту.

1.3 Маркетинг

1.3.1 Маркетингке кіріспе.

1.3.2 Диджитал-маркетинг.

1.3.3 Маркетингтік соғыстар.

1.3.4 SWOT-талдау-маркетингтік жоспарлау құралы.

1.3.5 Бренд қосымша құндылық ретінде.

1.4 Қаржылық жоспарлау және модельдеу 1.4.1 Қаржылық модель және оны құру тәсілдері.

1.4.2 Бюджеттеу.

1.4.3 Баға саясаты.

1.4.4 Шығындарды басқару.

1.4.5 Таза пайда мен дивидендтер.

Екінші юнит төрт бөлімнен тұрады: 2.1

Жеке кірістерді басқару

2.1.1 Жеке табыс түрлері.

2.1.2 Жеке табысты арттыру стратегиясы.

2.1.3 Отбасы бюджетіндегі белсенді табыстың рөлі.

2.1.4 Пассивті кірісті қалай құруға болады.

2.2 Жеке шығындарды басқару 2.2.1
Жеке қаражатты тиімді пайдалану.

2.2.2 Ірі сатып алулар.
2.2.3 Эмоционалды сатып алу.
2.2.4 Банктік кредиттер.
2.3 Отбасылық бюджет
2.3.1 Отбасы бюджетінің түрлері.
2.3.2 Отбасылық бюджетті жоспарлау.
2.3.3 Отбасылық бюджетті жүргізу ережелері.
2.3.4 Отбасылық бюджетті үнемдеу.
2.4 Жинақ және жинақтау 2.4.1
Қаржылық қауіпсіздік жастығы.

2.4.2 Жинақтарды құру тәсілдері.
2.4.3 Жинақтау түрлері.
2.4.4 Отбасының қаржылық байлығы.

2-параграф. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

8. Талаптар курс тақырыбынан тыс тұжырымдалған.

Білім алушыларда:

1) кең ауқымды дағдылар;
2) әлеуметтік жауапкершілік;
3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
4) алған білімдерін игілікке қолданғаны үшін жауапкершілік;
5) саламатты қоғам қалыптастыруға жәрдемдесу болып табылады;
6) өмір бойы оқуға қажеттілік;
7) өз бизнес-идеяларын іске асыру арқылы өзін-өзі іске асыру ниеті;
8) кәсіпкерлік негіздері мәселелеріне мүдделілік;
9) табысты бизнес-кейстер мен кәсіпкерлердің тәжірибесін мүдделі және оң қабылдау;
10) ,
11) өзінің қаржылық сауаттылығының өзектілігін түсіну;
12) қаржылық сауаттылық саласындағы білім мен дағды негіздері;
13) өзі үшін қолайлы бизнес-модельді айқындау қажеттілігі;
14) бизнес-қоғамдастықты қалыптастыруға мүдделілік;

15) команда құраушы білім мен дағдыларды қалыптастыру және дамыту қабілеті.

Білім алушылар:

1) жалпы және қаржылық сауаттылық саласындағы, атап айтқанда;
2) кәсіпкерлік қызметтің өз идеялары;
3) басқалардың сәтті қаржылық және кәсіпкерлік идеялары;
4) ақпаратты бағалауға және қолдануға сыни көзқарас;
5) зерттеу дағдылары, жобалық жұмыс дағдылары;
6) тұрақты даму мүддесінде ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Білім алушылар:

1) келіп түсетін ақпарат және оның көздері;
2) оқыту және жеке даму тұрғысынан өзінің күшті және әлсіз жақтары;
3) өмірдің әртүрлі салаларында прогреске ықпал ететін факторлар;
4) жеке бизнес-идеялардың өміршеңдігі;
5) өзінің және социумның қаржылық сауаттылық дағдыларын дамыту деңгейі;
6) өз бизнес-идеяларын ұйымдастыру және табысты дамыту бөлігінде бар бейімділіктер мен қабілеттерән сарапай алады.

Білім алушылар:

1) өзінің мінез-құлқы, мәдениеттің жалпы және қаржылық деңгейі және жеке өмірлік тәжірибесі;
2) олардың айналасындағы қоғамда қалыптасқан құндылықтар жүйесі және әртүрлі көзқарастар (соның ішінде өз көзқарастарынан өзгеше); 3) қазіргі қоғамда кең таралған кәсіпкерлік қызмет модельдері;
4) қазіргі заманғы бизнес-кеңістікте орын алған өзара іс-қимыл жағдайлары мен қағидаттары;
5) жеке қаржыны басқару бөлігінде жауапты шешімдер қабылдау қабілеті; 6) өзінің және жақын ортасының бизнес-жобаларды іске асыруға бейімділігін сыни бағалайды.

Осы оқу бағдарламасы берілген қосымшаға сәйкес негізгі орта білім беру деңгейінің 11-сыныбына арналған «Жаһандық құзыреттер» курсының үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 11-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттер» курсының үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

Бөлім	Тақырыбы	Білім алушының білім нәтижесі	Мерзімі
Юнит 1. Кәсіпкерлік және бизнес негіздері			
1.1 Кәсіпкерлік негіздері	1.1.1 Кәсіпкерлікке кіріспе	Жоспарлы экономиканы нарықтық экономикаға трансформациялаудың жалпы траекториясын түсінеді Нарықтық экономика негіздерін біледі. Экономика саласындағы оқиғалар мен құбылыстарды талдай және сыни бағалай алады. Тақырып аясында зерттелген терминдер мен ұғымдарды қолдана алады.	06.09.
	1.1.2 Нарықтың жұмыс істеу тетіктері	Нарықтың жұмыс істеуінің негізгі тетіктерін түсінеді. Нарықтық қатынастардың заңдары мен ережелерін біледі. Алған білімдерін түсіндіре алады. Алған білімдерін тәжірибеде қолданады.	13.09
	1.1.3 Нарықтық тепе-теңдік	Нарықтық тепе-теңдікке қол жеткізу шарттарын түсінеді. Нарықтық тепе-теңдік шарттары туралы біледі. Олар нарықтық тепе-теңдік жағдайларына қатысты өз ұстанымдарын білдіре алады. Тапсырмадағы сұрақтарға жауап беру барысында пәндік терминологияны қолданады.	20.09
	1.1.4 Табысты кәсіпкердің дағдылары	Табысты кәсіпкерлік қызмет үшін қандай дағдылар қажет екенін түсінеді. Табысты кәсіпкердің дағдыларын қалай қалыптастыру керектігін біледі.	27.09

		Табысты кәсіпкердің дағдыларын талдай алады. Алған білімдерін сабақ тапсырмаларының сұрақтарына жауап беру барысында қолданады.	
	1.1.5 Бизнестегі заманауи технологиялар	Табысты бизнес жүргізу үшін заманауи технологиялардың маңыздылығын түсінеді. Заманауи бизнес-технологиялардың мүмкіндіктерін біледі. Олар бизнестегі заманауи технологиялар туралы ақпаратты іздей алады. Өз бизнес-идеяларын жүзеге асыру үшін заманауи технологиялар туралы білім негіздерін қолданады	04.10
1.2 Қазіргі жағдайдағы кәсіпкерлік	1.2.1 Бизнес неден басталады?	Бизнес-жобаны құру алгоритмін түсінеді. Негізгі бизнес-процестер туралы біледі. Болашақ бизнес-процестерді модельдеуді біледі. Жеке бизнес-идеяларды іске асыру үшін бизнес-процестер туралы білімді қолданады.	11.10
	1.2.2 Стартап мәдениет	«Стартап-мәдениет» құбылысының мәнін түсінеді. Стартап-мәдениеттің пайда болу тарихын біледі. Өз стартап-идеяларын іске асыруда ақылға қонымды тәуекел қағидатын іске асыра алады. Стартап-жобаларды талқылауда тиісті терминологияны қолданады.	18.10

	1.2.3 Бизнесперіштелер мен инвесторлар. Ұқсастықтар мен айырмашылықтар	«Бизнес-періштелер» құбылысының мәнін түсінеді. Олар бизнес-періштелерінің классикалық инвесторлардан негізгі айырмашылықтарын біледі. Олар бизнес-періште және классикалық инвестор ұғымдарын салыстыру кезінде өз ұстанымдарын дәлелдей алады. Тапсырмаларды орындау барысында алған білімдерін қолдана алады.	08.11
	1.2.4 Бизнесинкубаторлар	Жаңа бастаған кәсіпкерлер үшін бизнесинкубаторлардың артықшылықтарын түсінеді. Қазақстан мен әлемдегі бизнесинкубаторлардың негізгі тізімін біледі. Инкубатор мен бизнес-инкубатор арасында ұқсастықтар жасай алады. Өмірдің түрлі салаларында бизнесинкубаторлардың жұмыс істеу принциптерін қолданады	15.11
	1.2.5 Қазіргі жағдайда бәсекелестікті дамыту	Бизнестегі және жалпы өмірдегі бәсекелестіктің пайдасын түсінеді. Табысты бәсекелестік күрес тәсілдерін біледі. Жеке өсу үшін бәсекелестік ортаны қолдана алады. Алынған білімді жеке бәсекеге қабілеттілікті арттыру үшін қолданады	22.11
1.3 Маркетинг	1.3.1 Маркетингке кіріспе	«Маркетинг» ұғымының мәнін түсінеді. Маркетингтің негізгі заңдарын біледі. Өз бизнес-идеялары мен жобаларын іске асыру үшін маркетингтік әрекеттерді қолдана алады. Маркетингтік стратегияларды қолданады.	29.11

	1.3.2 Диджитал-маркетинг	Маркетингті классикалықтан сандыққа ауыстыру процесінің заңдылығын түсінеді. Сандық маркетингтің негізгі құралдарын біледі. «Диджитал-маркетинг» ұғымының мәнін түсіндіре алады. Агрессивті сандық маркетингтен қорғау әдістерін қолданады.	06.12
	1.3.3 Маркетингтік соғыстар	Маркетингтік соғыстардың мәні мен себептерін түсінеді. Маркетингтік соғыстардың негізгі стратегияларын біледі. Өз бизнес-жобаларын іске асыруда маркетингтік стратегия туралы білімді қолдана алады. Алынған білімді маркетингтік соғыстардың салдарынан қорғану үшін қолданады.	13.12
	1.3.4 SWOT талдаумаркетингтік жоспарлау құралы	«SWOT-талдау» құралының мәнін түсінеді. SWOT талдауы қалай жасалатынын біледі. SWOT талдау деректерін талдай алады және олардың негізінде қорытынды жасай алады. Жеке бизнес-жобаларды іске асыруда SWOT-талдауды қолдана алады.	20.12
	1.3.5 Бренд қосымша құндылық ретінде	Брендтің бизнестегі маңыздылығын түсінеді. Өнімнің немесе қызметтің бағасын қалыптастырудағы брендтің рөлін біледі. Брендтің белгілерін тізімдей алады. Жеке шығындарды басқарудағы брендтің рөлі туралы білімді қолданады.	27.12

1.4 Қаржылық жоспарлау және модельдеу	1.4.1 Қаржы моделі және оны құру әдістері	Жеке бизнесті құру үшін қаржылық модельдің маңыздылығын түсінеді. Қаржы моделін құру алгоритмдерін біледі. Қаржы моделінің негізгі көрсеткіштерін талдай алады. Қаржы моделін құру дағдыларын қолданады.	10.01
	1.4.2 Бюджеттеу	«Бюджеттеу»терминінің мағынасын түсінеді. Бюджет ережелерін біледі. «Бюджеттеу» ұғымын түсіндіре алады. Өмірлік жағдайларда бюджеттеу дағдыларын қолданады.	17.01
	1.4.3 Баға саясаты	Баға саясатын қалыптастыру принциптерін түсінеді. Бизнес үшін баға саясатының экономикалық әсерін біледі. Баға саясатын қалыптастыруға әсер ететін факторларды тізімдей алады. Тауарлар мен қызметтердің құнын түсіндіру үшін баға саясаты туралы білімді қолданады.	24.01
	1.4.4 Шығындарды басқару	Шығындарды басқарудың негізгі принциптерін түсінеді. Бизнестегі шығындарды сауатты басқарудың рөлін біледі.	31.01

		Шығындарды басқару Ережелері туралы сөйлесе алады. Өмірлік жағдайларда шығындарды басқару туралы білімді қолданады.	
	1.4.5 Таза пайда және дивидендтер	Пайда мен таза пайда арасындағы айырмашылықты түсінеді. Таза пайданы есептеу алгоритмін біледі. Пайда мен таза пайда арасындағы айырмашылықты талдай алады. Дивидендтерді бөлу кезінде таза пайданы есептеу туралы білімді қолданады.	07.02
Юнит 2. Қаржы сауаттылығы			
2.1 Жеке кірістерді басқару	2.1.1 Жеке табыс түрлері	Жеке кіріс түрлері бойынша бөлу принципін түсінеді. Жеке табыстың қандай түрлері бар екенін біледі. Тақырыпты талқылау барысында пәндік терминологияны қолдана алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	14.02
	2.1.2 Жеке табысты арттыру стратегиясы	Жеке табысты арттыру философиясын түсінеді. Жеке табысты арттыру жолдарын біледі. Жеке табысты арттыру стратегиясын жасай алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	21.02
	2.1.3 Отбасы бюджетіндегі белсенді табыстың рөлі	«Белсенді табыс» ұғымының мәнін түсінеді. Белсенді табыс алу тәсілдерін біледі. Белсенді кірісті құрайтын ақшаны тиімді басқара алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	28.02

	2.1.4 Пассивті кірісті қалай құруға болады	Отбасы бюджетіндегі пассивті табыстың мәнін түсінеді. Пассивті кіріс көздерін құру алгоритмін біледі. Белсенді және пассивті кіріс арасындағы айырмашылықтарды түсіндіре алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	06.03
2.2 Жеке шығындарды басқару	2.2.1 Жеке қаражатты тиімді пайдалану	Қаржылық байлыққа қол жеткізу үшін жеке қарадатты тиімді пайдалану дағдыларының мәнін түсінеді. Жеке қаражатты тиімді пайдаланудың негізгі ережелерін біледі. Қалтадағы ақшаны тиімді пайдалана алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	13.03
	2.2.2 Ірі сатып алулар	Қандай сатып алулар үлкен деп санайтынын түсінеді. Ірі сатып алулар үшін қор жинау алгоритмдерін біледі. Ірі сатып алуды жоспарлай алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	20.03
	2.2.3 Эмоционалды сатып алу	«Ірі сатып алулар» терминінің мағынасын түсінеді. Эмоционалды сатып алудан қорғау әдістерін біледі. Ақшаны ұтымды пайдалана алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	03.04
	2.2.4 Банк кредиттері	Банктік несие деген не екенін түсінеді. Банктік қарыз беру шарттарын біледі. Олар пайыздық мөлшерлемені ескере отырып, ай сайынғы төлемдер сомасын есептей алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	10.04

2.3 Отбасы бюджеті	2.3.1 Отбасылық бюджеттің түрлері	Отбасылық бюджеттің қандай түрлері бар екенін түсінеді. Отбасы бюджетінің әр түрінің құрылымын біледі. Отбасының белгілі бір бюджет түрін таңдау себептерін талдай алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	17.04
	2.3.2 Отбасылық бюджетті жоспарлау	Отбасылық бюджетті жоспарлаудың маңыздылығын түсінеді. Отбасылық бюджетті жоспарлау әдістерін біледі. Отбасылық бюджетті жоспарлай алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	24.04
	2.3.3 Отбасылық бюджетті жүргізу ережелері	Отбасылық бюджетті жүргізу ережелерін қолданудың негізділігін түсінеді. Отбасылық бюджетті жүргізудің қандай ережелері бар екенін біледі. Отбасылық бюджетті жүргізе алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	08.05
	2.3.4 Отбасылық бюджетті үнемдеу	Отбасылық бюджетті үнемдеудің маңыздылығын түсінеді. Отбасылық бюджетті үнемдеудің негізгі қағидаларын біледі. Өздерінің қаржылық шешімдері үшін жауап бере алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	15.05

2.4 Жинақ және жинақтау	2.4.1 Қаржылық қауіпсіздік жастығы	Қаржылық қауіпсіздік жастығын құрудың маңыздылығын түсінеді. Қаржылық қауіпсіздік жастығын құру әдістерін біледі. Қаржылық қауіпсіздік жастығын құра алады. Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.	22.05